EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2024
COM(2024) 626 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Finlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 626 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Finlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97[1], särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[2], genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av EU. I enlighet med europeiska planeringsterminens prioriteringar bidrar den till den ekonomiska och sociala återhämtningen och till genomförandet av hållbara reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen och göra medlemsstaternas ekonomier mer resilienta. Den bidrar också till att stärka de offentliga finanserna och stimulera tillväxt och sysselsättning på medellång och lång sikt, förbättra den territoriella sammanhållningen inom EU och stödja det fortsatta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

(2) REPowerEU-förordningen[3] antogs den 27 februari 2023 och målet är att fasa ut EU:s beroende av import av ryska fossila bränslen. Detta bidrar till energitrygghet och

[1] EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/435 av den 27 februari 2023 om ändring av förordning (EU) 2021/241 vad gäller REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens och

diversifiering av EU:s energiförsörjning, samtidigt som användningen av förnybar energi, energilagringskapaciteten och energieffektiviteten ökar. Finland har lagt till ett nytt REPowerEU-kapitel i sin nationella återhämtnings- och resiliensplan för att på sätt finansiera viktiga reformer och investeringar som ska bidra till att målen för REPowerEU uppnås.

(3) Den 16 mars 2023 lade kommissionen fram meddelandet *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030*[4], i syfte att bidra till det politiska beslutsfattandet och skapa ramvillkor för att öka tillväxten. I meddelandet fastställs nio ömsesidigt förstärkande faktorer som bidrar till ökad konkurrenskraft. Bland dessa faktorer är tillgång till privat kapital, forskning och innovation, utbildning och kompetens samt den inre marknaden de främsta politiska prioriteringarna för reformer och investeringar, för att ta itu med aktuella produktivitetsutmaningar och bygga upp långsiktig konkurrenskraft i EU och dess medlemsstater. Den 14 februari 2024 följde kommissionen upp detta meddelande med årsrapporten om den inre marknaden och konkurrenskraften[5]. I rapporten beskrivs de starka sidorna och utmaningarna för EU:s konkurrenskraft, och den årliga utvecklingen mäts enligt de nio faktorer för konkurrenskraft som fastställts.

(4) Den 21 november 2023 antog kommissionen 2024 års årliga översikt över hållbar tillväxt[6], vilket utgjorde starten för 2024 års omgång av den europeiska planeringstermin. Den 22 mars 2024 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i översikten kring de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet. Den 21 november 2023 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011 även 2024 års rapport om förvarningsmekanismen, enligt vilken Finland inte var en av de medlemsstater som kunde påverkas eller riskerade att påverkas av obalanser och skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2024 för Finland. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, som rådet antog den 12 april 2024, liksom förslaget till 2024 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som rådet antog den 11 mars 2024.

(5) Den 30 april 2024 trädde EU:s nya ram för ekonomisk styrning i kraft. Ramen omfattar Europaparlamentets och rådets nya förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97. Den innehåller också den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om genomförande av förfarandet vid alltför stora underskott och av direktiv 2011/85/EU om medlemsstaternas budgetramverk[7]. Målen i den nya ramen är en hållbar offentlig skuldsättning och en hållbar tillväxt för alla genom en gradvis konsolidering av de offentliga finanserna samt reformer och investeringar. Ramen främjar nationellt

---

om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013, (EU) 2021/1060 och (EU) 2021/1755 samt direktiv 2003/87/EG (EUT L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

7 Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) och rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

egenansvar och har ett större fokus på ett medelfristigt perspektiv, i kombination med en mer effektiv och enhetlig övervakning. Varje medlemsstat bör lämna in en nationell medelfristig finans- och strukturpolitisk plan till rådet och kommissionen. De nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna innehåller en medlemsstats åtaganden vad gäller offentliga finanser, reformer och investeringar och omfattar en planeringshorisont på fyra eller fem år, beroende på valperiodens längd i medlemsstaten. Nettoutgiftsbanan[8] i de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna bör uppfylla kraven i förordning (EU) 2024/1263, däribland kraven på att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut förs in, eller hålls kvar, på en sannolikt nedåtgående bana, eller att den bibehålls på en sund nivå under 60 % av BNP och att den minskar och/eller håller det offentliga underskottet under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt. Om en medlemsstat åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar i enlighet med kriterierna i förordning (EU) 2024/1263 får anpassningsperioden förlängas med högst tre år. För att stödja utarbetandet av dessa planer ska kommissionen den [21 juni] 2024 ge medlemsstaterna vägledning om innehållet i planerna och de efterföljande årliga lägesrapporter som de kommer att behöva lämna in och kommer, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2024/1263, att ge dem teknisk vägledning om de finanspolitiska anpassningarna (referensbanor och teknisk information, i tillämpliga fall). Medlemsstaterna bör lämna in sina medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer senast den 20 september 2024, såvida inte medlemsstaten och kommissionen enas om att förlänga tidsfristen med en rimlig tidsperiod. Medlemsstaterna bör se till att deras nationella parlament involveras och att oberoende finanspolitiska institutioner, arbetsmarknadens parter och andra nationella berörda parter rådfrågas, beroende på vad som är lämpligt.

(6) Europeiska planeringsterminen 2024 fortsätter att utvecklas i takt med genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Ett fullständigt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna är fortsatt viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna bidrar till en effektiv hantering av alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats på senare år. De landsspecifika rekommendationerna från 2019, 2020, 2022 och 2023 är dessutom relevanta även för återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241.

(7) Den 27 maj 2021 lämnade Finland in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen har med stöd av artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 bedömt återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 29 oktober 2021 antog rådet sitt beslut om godkännande av bedömningen av

[8] Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 (EUT L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nettoutgifter är offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

Finlands återhämtnings- och resiliensplan[9], som ändrades den 14 mars 2023 enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/241 för att uppdatera det högsta ekonomiska bidraget för icke återbetalningspliktigt ekonomiskt stöd samt den 8 december 2023 för att inkludera REPowerEU-kapitlet[10]. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen fattar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 om att Finland på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

(8) Den 25 april 2024 lämnade Finland in sitt nationella reformprogram för 2024, och den 25 april 2024 sitt stabilitetsprogram för 2024, i enlighet med artikel 4.1 i förordning (EG) nr 1466/97. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 återspeglar 2024 års nationella reformprogram också Finlands halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen.

(9) Den 19 juni 2024 offentliggjorde kommissionen 2024 års landsrapport för Finland[11]. Rapporten innehöll en bedömning av hur väl Finland hade lyckats med de relevanta landsspecifika rekommendationer som rådet antog mellan 2019 och 2023, och en utvärdering av Finlands genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte, eller endast delvis, hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar. I landsrapporten behandlades också Finlands framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå EU:s överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning samt framstegen med att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling.

(10) Enligt uppgifter som validerats av Eurostat[12] ökade Finlands underskott i de offentliga finanserna från 0,4 % av BNP 2022 till 2,7 % 2023, medan den offentliga skuldkvoten ökade från 73,5 % av BNP i slutet av 2022 till 75,8 % i slutet av 2023. Såsom tillkännagavs i den finanspolitiska vägledningen för 2024[13] tar kommissionen det första steget mot att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott, i enlighet med gällande lagstiftning. Den 19 juni 2024 antog kommissionen en rapport i enlighet med artikel 126.3 i EUF-fördraget[14]. I rapporten bedömdes Finlands budgetläge utifrån det faktum att dess beräknade underskott i de offentliga finanserna 2024 överskrider referensvärdet på 3 % av BNP. I rapporten drogs slutsatsen att kommissionen, mot bakgrund av denna bedömning och efter att ha beaktat ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande enligt artikel 126.4 i EUF-fördraget, inte avser att i juli föreslå att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds för Finland.

---

9 Rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan (12524/2021).

10 Rådets genomförandebeslut av den 8 december 2023 om ändring av genomförandebeslutet av den 29 oktober 2021 om godkännande av bedömningen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan (15836/2023).

11 SWD(2024) 626 final.

12 Eurostat euroindikatorer, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Rapport från kommissionen utarbetad i enlighet med artikel 126.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, 19.6.2024, COM(2024)598 final.

(11) Den 12 juli 2022 rekommenderade rådet[15] Finland att under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken[16], med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Finland bör vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Finland rekommenderades även att öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen[17] under 2023 expansiv, 0,9 % av BNP, i en miljö med hög inflation. Ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (diskretionära åtgärder på inkomstsidan ej inräknade) under 2023 gav ett expansivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,8 % av BNP. Det inbegriper högre kostnader för att ge tillfälligt skydd åt människor på flykt från Ukraina (0,2 % av BNP). Det expansiva bidraget från nationellt finansierade primära löpande nettoutgifter under 2023 berodde därför endast delvis på människor som flyr från Ukraina. Den expansiva ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (diskretionära åtgärder på inkomstsidan ej inräknade) berodde också på den fortsatta och snabba pris- och kostnadsökningen – särskilt för inköpta tjänster och personalkostnader i kommunal förvaltning, samt ökningen av beredskapsrelaterade utgifter som vidtogs som svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Ökningen av nationellt finansierade primära löpande utgifter under 2023 var därför inte i linje med rådets rekommendation. Utgifter som finansierades med bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-fonder uppgick till 0,4 % av BNP 2023. Nationellt finansierade investeringar uppgick till 4,0 % av BNP 2023, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2022. Finland finansierade ytterligare investeringar genom faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel. Finland finansierade offentliga investeringar för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet, såsom infrastruktur för förnybar energi och utsläppssnål vätgas, som delvis finansieras genom faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel.

(12) De viktigaste prognoserna i stabilitetsprogrammet för 2024 kan sammanfattas på följande sätt: I det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna beräknas den reala BNP-tillväxten uppgå till 0 % 2024 och till 1,6 % 2025, medan HIKP-inflationen beräknas till 1,3 % 2024 och till 1,9 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas öka till 3,4 % av BNP 2024 och

---

15 Rådets rekommendation av den 12 juli 2022 om Finlands nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram 2022 (EUT C 334, 1.9.2022, s. 7).

16 Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Finlands potentiella produktionstillväxt på medellång sikt (10-årigt genomsnitt) under 2023 uppgå till 2,7 % i nominella termer, baserat på den 10-åriga genomsnittliga reala potentiella tillväxttakten och BNP-deflatorn 2023.

17 Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som är nationellt finansierade och sådana som finansieras genom EU-budgeten. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan (och exklusive tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Ett negativt (positivt) tecken på indikatorn motsvarar en expansiv (kontraktiv) finanspolitik.

minska till 2,7 % av BNP 2025, medan den offentliga skulden i förhållande till BNP förväntas öka till 80,8 % i slutet av 2024 och till 82,3 % i slutet av 2025. Efter 2025 beräknas underskottet i de offentliga finanserna minska till 1,9 % av BNP 2026. Underskottet i de offentliga finanserna beräknas därför hamna under 3 % av BNP 2025. Efter 2025 beräknas den offentliga skuldkvoten i sin tur gradvis öka till 82,4 % under 2026.

(13) I kommissionens vårprognos 2024 beräknas BNP i fasta priser öka med 0,0 % 2024 och med 1,4 % 2025, och HIKP-inflationen beräknas till 1,4 % 2024 och till 2,1 % 2025.

(14) I kommissionens vårprognos 2024 förutses ett underskott i de offentliga finanserna på 3,4 % av BNP 2024, medan den offentliga skulden i förhållande till BNP kommer att öka till 80,5 % i slutet av 2024. Det ökade underskottet under 2024 beror främst på en långsam tillväxt på inkomstsidan, både när det gäller skatter och socialförsäkringsavgifter, men även ökade utgifter, särskilt för sociala förmåner och löner. På grundval av kommissionens beräkningar beräknas den finanspolitiska inriktningen vara expansiv med 0,7 % av BNP 2024.

(15) Utgifter som uppgår till 0,2 % av BNP förväntas finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2024, jämfört med 0,1 % av BNP 2023, enligt kommissionens vårprognos 2024. Utgifter som finansieras genom bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att möjliggöra kvalitativa investeringar och produktivitetshöjande reformer utan att ha någon direkt inverkan på Finlands offentliga saldo och skuldsättning.

(16) Den 14 juli 2023 rekommenderade rådet[18] Finland att säkerställa en försiktig finanspolitik, särskilt genom att begränsa den nominella ökningen av nationellt finansierade primära nettoutgifter[19] under 2024 till högst 2,2 %. När medlemsstaterna genomförde sina budgetar för 2023 och utarbetar sina utkast till budgetplaner för 2024 uppmanades de att beakta att kommissionen skulle föreslå rådet att inleda underskottsbaserade förfaranden vid alltför stora underskott på basis av utfallet för 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas Finlands nationellt finansierade primära nettoutgifter öka med 4,0 % under 2024, vilket är mer än den rekommenderade maximala ökningstakten. Detta utgiftsöverskridande i förhållande till den maximala ökningstakt för nationellt finansierade primära nettoutgifter som rekommenderats motsvarar 0,9 % av BNP 2024. Detta riskerar att inte överensstämma med rådets rekommendation.

(17) Rådet rekommenderade vidare Finland att vidta åtgärder för att avveckla krisstödsåtgärderna på energiområdet och att använda de besparingar som görs till följd av detta för att minska det offentliga underskottet så snart som möjligt under 2023 och 2024. Rådet angav dessutom att om nya energiprishöjningar skulle kräva nya eller fortsatta stödåtgärder bör Finland säkerställa att de är inriktade på att skydda utsatta hushåll och företag, att de ryms inom budgeten och att de inte påverkar incitamenten till energibesparingar. Enligt kommissionens vårprognos 2024 beräknas

[18] Rådets rekommendation av den 14 juli 2023 om Finlands nationella reformprogram 2023 med avgivande av rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram 2023 (EUT C 312, 1.9.2023, s. 243).

[19] Primära nettoutgifter definieras som nationellt finansierade utgifter exklusive i) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, ii) ränteutgifter, iii) konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter och iv) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

nettobudgetkostnaden[20] för krisstödåtgärderna på energiområdet uppgå till 0,2 % av BNP 2023 och 0,0 % 2024 och 2025. Om de besparingar som görs till följd av detta används för att minska det offentliga underskottet på det sätt som rådet rekommenderat innebär detta en finanspolitisk anpassning på 0,2 % av BNP 2024, medan nationellt finansierade primära nettoutgifter[21] ger ett expansivt bidrag till finanspolitikens inriktning på 0,7 % av BNP det året. Krisstödåtgärderna på energiområdet förväntas vara avvecklade så snart som möjligt 2023 och 2024. Detta överensstämmer med rådets rekommendation. De besparingar som görs till följd av detta beräknas inte användas fullt ut för att minska det offentliga underskottet. Detta riskerar att inte överensstämma med rådets rekommendation.

(18) Rådet rekommenderade vidare Finland att upprätthålla nivån på nationellt finansierade offentliga investeringar och säkerställa ett effektivt utnyttjande av bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel för att i synnerhet främja den gröna och den digitala omställningen. Enligt kommissionens vårprognos 2024 kommer nationellt finansierade offentliga investeringar att öka till 4,1 % av BNP under 2024 från 4,0 % av BNP 2023. Detta överensstämmer med rådets rekommendation. Offentliga utgifter som finansieras med inkomster i form av EU-medel – däribland bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens – förväntas under 2024 vara oförändrade på 0,4 % av BNP.

(19) Baserat på de politiska åtgärder som är kända vid stoppdatumet för prognosen och vid oförändrad politik förutses i kommissionens vårprognos 2024 ett offentligt underskott på 2,8 % av BNP 2025. Minskningen av underskottet under 2025 beror främst på höjningen av den allmänna momssatsen samt minskade utgifter. Den offentliga skulden i förhållande till BNP förväntas öka till 82,4 % i slutet av 2025, till följd av en långsammare ekonomisk tillväxt och stigande ränteutgifter.

(20) Finland har ett effektivt och inkluderande välfärdssystem med en hög nivå av socialt skydd, men systemet är komplext och kan skapa negativa incitament för arbete. År 2020 tillsattes en parlamentarisk kommitté med uppgift att bereda en reform av den sociala tryggheten senast 2027. I mars 2023 lade kommittén fram sin mellanrapport, som innehöll 31 förslag till studier, lagförslag och utvecklingsprojekt för kommande regeringar. Reformen syftar till att rationalisera det sociala välfärdssystemet och förstärka incitamenten till arbete, samtidigt som man bevarar ett effektivt och inkluderande socialt skydd och höjer sysselsättningsgraden. Reformen av den sociala tryggheten förväntas bidra till en förbättring av den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

(21) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till samma förordning ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar som ska vara genomförda senast 2026. De förväntas bidra till att effektivt ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som konstaterats i relevanta landsspecifika rekommendationer. Inom

---

20 Siffran anger den årliga budgetkostnaden för dessa åtgärder, inklusive inkomster och utgifter och, i tillämpliga fall, exklusive intäkter från skatter på energileverantörers oförutsedda vinster.

21 Detta bidrag mäts som förändringen i offentliga primära utgifter, exklusive den stegvis ökande effekten på budgeten av i) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, ii) engångsutgifter, iii) konjunkturberoende arbetslöshetsutgifter samt iv) utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra EU-medel, i förhållande till den genomsnittliga potentiella tillväxten i BNP i löpande priser på medellång sikt (10 år), uttryckt i procent av BNP i löpande priser.

denna snäva tidsram är det viktigt att snabbt gå vidare med ett effektivt genomförande av planen, inbegripet REPowerEU-kapitlet, för att stärka Finlands konkurrenskraft på lång sikt genom den gröna och den digitala omställningen, samtidigt som social rättvisa säkerställs. För att uppfylla åtagandena i planen senast till augusti 2026 är det viktigt att Finland fortsätter att genomföra reformer och investeringar genom att ta itu med nya förseningar. Det är särskilt viktigt att se till att den andra och den tredje betalningsansökan lämnas in i tid. Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen.

(22) Som en del av halvtidsöversynen av de sammanhållningspolitiska fonderna ska Finland, i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) 2021/1060, se över varje program senast i mars 2025, med beaktande av bland annat de utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna för 2024 samt den nationella energi- och klimatplanen. Denna översyn utgör grunden för den slutliga tilldelningen av de EU-medel som ingår i varje program. Finland har gjort framsteg i genomförandet av sammanhållningspolitiken och den europeiska pelaren för sociala rättigheter, men utmaningar kvarstår. Framför allt finns det fortfarande skillnader i BNP per capita och arbetsproduktivitet mellan huvudstadsregionen och resten av Finland. Det är av avgörande vikt att påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen. De prioriteringar som man enats om i programmet är fortfarande relevanta, särskilt för de norra glesbefolkade och östra regionerna. Särskild uppmärksamhet bör också ägnas åt att stärka forskning och utveckling samt innovation, digitalisering och konkurrenskraft för små och medelstora företag, vilket påskyndar den gröna och rättvisa omställningen. Dessutom bör fokus ligga på att ta itu med arbetskrafts- och kompetensbrist, stärka social inkludering och aktivt deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för utsatta grupper, samt stödja åtgärder för social innovation och förbättra barnskyddstjänsterna. Finland skulle också kunna använda initiativet för den europeiska plattformen för strategisk teknik för att stödja industrins omställning, till exempel på områdena artificiell intelligens, cybersäkerhet och robotteknik, energi- och resurseffektivitet samt medicinsk teknik som är avgörande för hälsosäkerheten.

(23) Utöver de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen och andra EU-fonder står Finland inför flera ytterligare utmaningar när det gäller arbetskrafts- och kompetensbrist och genomförandet av social- och hälsovårdsreformen.

(24) Sysselsättningen låg kvar på över 78 % under 2023, men arbetslösheten ökade från 6,8 % 2022 till 7,2 % 2023, och strukturell arbetslöshet kvarstår. Kompetensglappet, dvs. oförmågan att tillsätta lediga tjänster med arbetstagare som har de färdigheter som efterfrågas av arbetsgivarna, medför utmaningar särskilt inom utbildning, hälso- och sjukvård och social omsorg. Dessutom riskerar bristen på arbetskraft på områden som är relevanta för den gröna omställningen att begränsa framstegen mot Finlands klimatmål om koldioxidneutralitet senast 2035. Arbetskrafts- och kompetensbristen hotar också Finlands konkurrenskraft och långsiktiga tillväxt och förvärras ytterligare av en åldrande befolkning.

(25) Andelen personer i Finland som enligt egen uppgift har icke tillgodosedda vårdbehov är stor. Den pågående social- och hälsovårdsreformen syftar till att säkerställa en mer jämlik tillgång till tjänster och samtidigt begränsa de ökande kostnaderna för tillhandahållandet av tjänster. Den administrativa reformen har slutförts, men

välfärdsområdena är olika väl förberedda när det gäller att omorganisera och optimera tillhandahållandet av tjänster.

(26) Mot bakgrund av de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i euroområdet och deras totala bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet 2024 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra rekommendationen om euroområdets ekonomiska politik. För Finland bidrar rekommendationerna 1, 2 och 3 till genomförandet av den första, andra, tredje och fjärde rekommendationen för euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Finland att 2024 och 2025 vidta följande åtgärder:

1. I god tid lämna in den medelfristiga finans- och strukturpolitiska planen. I linje med kraven i den reformerade stabilitets- och tillväxtpakten begränsa ökningen av nettoutgifterna[22] under 2025 till en nivå som stadigt pressar ned den offentliga skulden så att den följer en sannolikt nedåtgående bana på medellång sikt och minskar det offentliga underskottet till under fördragets referensvärde på 3 % av BNP. Fortsätta med reformen av det sociala trygghetssystemet för att öka effektiviteten i det sociala förmånssystemet, vilket skulle öka incitamenten till arbete och stödja den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

2. Ta itu med nya förseningar för att möjliggöra ett fortsatt samt snabbt och effektivt genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, däribland REPowerEU-kapitlet, och säkerställa slutförandet av reformer och investeringar senast i augusti 2026. Påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen. Inom ramen för halvtidsöversynen fortsätta att fokusera på de överenskomna prioriteringarna, samtidigt som man beaktar de möjligheter som initiativet för den europeiska plattformen för strategisk teknik erbjuder för att förbättra konkurrenskraften.

3. Ta itu med arbetskrafts- och kompetensbrist genom omskolning och fortbildning av arbetskraften och en breddning av den högre utbildningen, särskilt inom sådana utbildningsområden som är de mest efterfrågade på arbetsmarknaden. Säkerställa att social- och hälsovårdsreformen förbättrar tillgången till och tillhandahållandet av tjänster och åtgärdar ineffektivitet.

Utfärdad i Bryssel den

Ordförande
På rådets vägnar

[22] Enligt artikel 2.2 i förordning (EU) 2024/1263 avses med nettoutgifter: offentliga utgifter efter avdrag för ränteutgifter, diskretionära åtgärder på inkomstsidan, utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.